

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่น
ในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
Integrating Buddhist Principles to Enhance Local Government
in Phu Khiao District, Chaiyaphum Province

พระศรีสัจญาณมุนี¹, พระครูปลัดสุพรรณ สีกลาง²,
พระมหาอัครวัฒน์ เหมือนพันธ์³

Phrasrisatchayanmune¹, Phrakhruphat Supan Siklang²,
Phramaha Akkharawat Mueanphan³

วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย^{1,2,3}

Chaiyaphum Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University^{1,2,3}

Corresponding author, e-mail: sumin.yati@mcu.ac.th¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ และ 3) นำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูปหรือคน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398 คน จากประชาชนผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้น จำนวน 65,895 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ (descriptive interpretation)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X}=4.26$) ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.24$) ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง ($\bar{X}=4.21$) ด้านเป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X}=4.20$) ด้านการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ($\bar{X}=4.18$) ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ($\bar{X}=4.17$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ผลการนำเสนอ พบว่า (1) ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้คุณค่าของสถาบัน มีความรักและสามัคคี ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาประเทศชาติ (2) ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของประชาชน แก้ปัญหาชุมชน

ตามหลักการและเหตุผล (3) การแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ควรกระจายอำนาจ ใช้เวลาให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด แก้ไขปัญหาทันต่อสถานการณ์ มีความกล้าหาญ กล้าตัดสินใจ (4) ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ควรมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ พร้อมทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (5) ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ควรมีผู้บริหารที่ดีมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานและมีเหตุผล (6) เป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ ควรให้ความสำคัญกับชาวบ้านมีการตัดสินใจร่วมกับประชาชนในการบริหารจัดการ มีการประสานงานกับผู้นำชุมชน

คำสำคัญ: การบูรณาการหลักพุทธธรรม, ยกระดับ, การปกครองท้องถิ่น

ABSTRACT

Objectives of the research were: 1) to Study the level of integration of Buddhist principles to raise the level of local government in Phu Khieo District Chaiyaphum Province, 2) to Compare public opinions on the integration of Buddhist principles to enhance local government in Phu Khiao District Chaiyaphum Province and 3) to Presenting the integration of Buddhist principles to raise the importance of local government in Phu Khieo District Chaiyaphum Province. The methodology was the mixed method. The qualitative research collected the data from 9 key informants by in-deep-interviewing and the quantitative research collected the data with the questionnaires from 398 samples out of 65,895 people aged 18 years upward in Phu Khieo District Chaiyaphum Province. The questionnaires and interview formats used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test, and descriptive interpretation.

Findings of the research were as follows: 1) The Level of integration of Buddhist principles to raise the level of local government in Phu Khiao District. Chaiyaphum Province as a whole is at a high level ($\bar{X}=4.02$). When classified into each aspect by ordering the average values from highest to lowest as follows: It is the foundation of democratic governance ($\bar{X}=4.26$) In terms of responding to local needs in a targeted and efficient way ($\bar{X}=4.24$) In making local people know about self-government ($\bar{X}=4.21$) The side is based on the principle of decentralization ($\bar{X}=4.20$) In terms of relieving the government's burden ($\bar{X}=4.18$) It is a source for creating future political and administrative leaders of the country ($\bar{X}=4.17$) are at a high level respectively 2) The comparison results found that People of different genders Have an opinion no different As for people with different ages, education, occupations, and incomes Have opinions on the integration of Buddhist principles to raise the level of local government in Phu Khiao District Chaiyaphum Province is different with statistical significance at the 0.05 level and 3) The results of the presentation found that (1) It is the foundation of democratic governance. People should be encouraged to know the value of the institution. Have love and unity Give importance to national development (2) In making local people know about self-government. There should be an opportunity for people to express their opinions. Listen to people's opinions Solve community problems

according to principles and reasons (3) Sharing the government's burden Power should be decentralized Make the most of your time. Solve problems in a timely manner be courageous, dare to make decisions (4) In terms of responding to local needs in a targeted and efficient way Should be committed to solving problems on the ground Promote and support public benefit activities Ready to work for the common good (5) It is a source for creating future political and administrative leaders of the country. There should be good, knowledgeable and capable executives. Have working skills and be reasonable (6) It adheres to the principle of decentralization. You should give importance to the villagers. Decisions are made together with the people in management. There is coordination with community leaders.

Keywords: Integration of Buddhist principles, raise the level, local government.

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งกระทรวงมหาดไทยได้เริ่มดำเนินการจัดตั้งเป็นสภาตำบล ก่อน ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 ซึ่งการจัดตั้งสภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวนี้ ยังคงเป็นเพียงมาตรการทางการบริหารเท่านั้น แต่การเกิดขึ้นของสภาตำบลเป็นเพียงการจัดคณะบุคคลรวมกันเป็นกรรมการตำบล ในรูปแบบใหม่ มีความรับผิดชอบในรูปแบบคณะผู้บริหารและประกอบด้วยผู้แทนแต่ละหมู่บ้านที่เลือกมา ในช่วงปลายทศวรรษ 2490 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ตัดสินใจทำการรัฐประหารยึดอำนาจการปกครองจาก จอมพล ป.พิบูลสงคราม ในวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2500 ทำให้การเมืองการปกครองไทยต้องเข้าสู่รูปแบบของ เผด็จการอำนาจนิยมเป็นเวลานานถึง 15 ปี การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมาก ต่อมาเมื่อ จอมพลสฤษดิ์ ถึงแก่อสัญกรรม ลงในปี พ.ศ. 2506 จอมพลถนอม กิตติขจร ก็เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทน การเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำทางการเมืองในครั้งนี้ไม่ได้ส่งผลต่อแนวนโยบาย แต่ก็ยังมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง และรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางหน่วย กล่าวคือใน พ.ศ. 2509 กระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งที่ 275/2509 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 1 มีนาคม 2509 เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะสภาวะการยิ่งขึ้น ทำให้เป็นที่สอดคล้องกับโครงการพัฒนาพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยจัดองค์กรของสภาตำบลรูปแบบใหม่ เป็นการปรับปรุงรูปแบบของสภาตำบล ด้วยการรวบรวมคณะกรรมการสภาตำบลและสภาตำบล เข้าเป็นองค์กรเดียวกันกับการปกครองแบบสุขาภิบาล เรียกว่าคณะกรรมการสภาตำบล

ต่อมาใน พ.ศ.2515 รัฐบาลได้ริเริ่มที่จะให้มีการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนตำบลใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากระเบียบการบริหารราชการส่วนตำบลที่ใช้อยู่ มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาและความสับสนเป็นอย่างมาก ประกอบกับความล้มเหลวของการดำเนินงาน ขององค์กรบริหารส่วนตำบลไม่มีประสิทธิภาพเท่าใดนัก ดังนั้นจอมพลถนอม กิตติขจร จึงได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 จัดระเบียบบริหารราชการตำบลและหมู่บ้านใหม่ โดยยกเลิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 และให้มีสภาตำบลเพียงรูปแบบเดียวไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นราชการส่วนท้องถิ่นโดยสภาตำบลตามคณะปฏิวัติฉบับนี้จะอยู่ในรูปของ “คณะกรรมการสภาตำบล” อันประกอบไปด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์

ประจำตำบล และกรรมการโดยการเลือกตั้ง ได้แก่ ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านละ 1 คน ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านนั้นทำการเลือกตั้ง โดยให้อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี (สุวิสถิติ โกชนพันธ์, 2547: 36-37)

การพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีปัญหามากมายหลายด้าน จนกลายมาเป็นปัญหาวิกฤติทางการปกครองเกิดจากตัวบุคคลเป็นสำคัญ อย่างเช่น การเขียนกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม การใช้อำนาจทางกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างมุ่งแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง และการจัดสรรผลประโยชน์ที่ไม่เป็นธรรมจึงทำให้เกิดความขัดแย้ง ขาดความรักความสามัคคีในที่สุด การพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำเอาหลักพุทธธรรมมาใช้ให้เหมาะสมกับองค์กร และสังคมเพื่อช่วยกันพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย (พระครูรัตนสุตากร (ปรโมทย์ ล่องแก้ว) และคณะ, 2563: 34) จริยธรรมของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงถือเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเมือง ในการยกระดับความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นกลไกในการชักนำบุคลากรที่มีศักยภาพ ทั้งคุณธรรมและจริยธรรม เข้าสู่ระบบการเมืองและเป็นการเสริมสร้างภาวะผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดีให้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคุณธรรม มีความสามารถ และมีความรับผิดชอบต่อประชาชน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดศึกษาทั้งคุณธรรม จริยธรรม ของผู้นำบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์, 2561: 31)

การยกระดับของการปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาท้องถิ่นไทย เพราะหากไม่มีการยกระดับการปกครองท้องถิ่น ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดซึ่งคุณธรรม จะทำให้ท้องถิ่นนั้น ล้าหลังไม่ทันสมัย ประเทศชาติจะเกิดความเสียหาย ปัจจุบันปัญหาการปกครองส่วนท้องถิ่นล้าหลังไม่ทันกับสถานการณ์สังคมในปัจจุบัน มีให้เห็นในหลายท้องถิ่น การพัฒนาคน การพัฒนาผู้นำองค์กร การพัฒนาองค์กร จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นมาก การยกระดับความนำหลังพุทธธรรมมาใช้ในการทำงาน และพัฒนา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ เพื่อยกระดับความสำคัญของการบริหารส่วนตำบลในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ โดยมุ่งเน้นการศึกษา การวิเคราะห์ การนำเสนอ การยกระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าควรเป็นอย่างไรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ” เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหางานวิจัย เรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ” ประกอบไปด้วย แนวคิด

และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำและผู้นำท้องถิ่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชาธิปไตยท้องถิ่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น หลักการบริหารนิยธรรม ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งได้กำหนดขอบเขตด้านตัวแปรแบ่งออกเป็น 2 คือ

1.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบไปด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และหลักการบริหารนิยธรรม คือ ธรรมที่จะนำไปสู่ความเจริญอย่างเดียวยังจะไม่ประสบความสำเร็จเลยตราบเท่าที่ยังมีการปฏิบัติตามธรรมเหล่านี้อยู่ซึ่งมี 7 ประการ คือ 1) ด้านการประชุมกันเนื่องนิย 2) ด้านการพร้อมเพรียงกันประชุม 3) ด้านการไม่บัญญัติ หรือยกเลิข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4) ด้านการเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา 5) ด้านการให้เกียรติ และคุ้มครองสิทธิสตรี 6) ด้านสักการะ เคารพนับถือ บูชาต่อปูชนียสถานทั้งหลาย 7) ด้านการให้การอารักขา คุ้มครอง ป้องกันโดยธรรมแก่นักบวชทั้งหลายได้เป็นอย่างดี (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2550: 26)

1.2 ตัวแปรตาม คือ การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ คือ 1) เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย 2) ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง 3) เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล 4) การสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ 5) เป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต 6) เป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539: 28)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่การศึกษาที่องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ แบ่งเป็น 9 องค์การบริหารส่วนตำบล 117 หมู่บ้าน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) องค์การบริหารส่วนตำบลผกั้ง 2) องค์การบริหารส่วนตำบลกวางโจน 3) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองคอนไทย 4) องค์การบริหารส่วนตำบลกุดยม 5) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพชร 6) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด 7) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตม 8) องค์การบริหารส่วนตำบลโหล 9) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการดำเนินการศึกษาวิจัย เริ่มตั้งแต่วันที่ เดือน สิงหาคม-ธันวาคม พุทธศักราช 2567 รวมระยะเวลา 5 เดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยประกอบไปด้วย 1) พระสังฆาธิการในอำเภอภูเขียว จำนวน 2 รูป 2) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น จำนวน 3 คน 3) ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน 4) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 รูปหรือคน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 4 วิธี คือ 1) การสังเกต 2) ตำราและเอกสาร 3) การสัมภาษณ์ 4) การบันทึกวิธีทัศน์และโสทัศน์ (Silverman D., 2000: 90)

2. การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ แบ่งเขตการปกครองเป็น 9 องค์การบริหารส่วนตำบล 117 หมู่บ้าน รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 65,895 คน (ศูนย์ข้อมูลประเทศไทย Thailand information Center, 2567, [ออนไลน์]) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากรในพื้นที่กลุ่มตัวอย่างและสุ่มตัวอย่างตามโควตาที่กำหนด เพื่อความครอบคลุมของข้อมูลจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ 398 คน

ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยโปรแกรมคำนวณกลุ่มประชากรตัวอย่าง ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967: 110)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. ระดับการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X}=4.26$) ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.24$) ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง ($\bar{X}=4.21$) ด้านเป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X}=4.20$) การแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ($\bar{X}=4.18$) ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ($\bar{X}=4.17$) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับการปกครองท้องถิ่นในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการนำเสนอการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า 1) ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย องค์การปกครองท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้คุณค่าของสถาบันหลัก มีความจงรักภักดีปกป้องสถาบันหลัก ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนรักและสามัคคีกัน ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาชุมชนและสังคมและประเทศชาติ 2) ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง องค์การปกครองท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนออกเสียงประชามติ เปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น มีการแก้ปัญหาชุมชนตามหลักการและเหตุผล มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน 3) การแบ่งเบาภาระของรัฐบาล องค์การปกครองท้องถิ่น ควรมีการกระจายอำนาจการทำงาน ใช้เวลาให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน แก้ไขปัญหาของการบริหารงานได้ทันต่อสถานการณ์ แก้ไขปัญหาในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีความกล้าหาญ กล้าตัดสินใจ 4) ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ องค์การปกครองท้องถิ่น ควรมุ่งมั่นแก้ไขปัญหในพื้นที่ตลอดเวลา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ พร้อมทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5) ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีผู้บริหารที่ดีมีความรู้ความสามารถ มีการวางนโยบาย กำหนดแผนงานในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีผู้บริหารที่มีทักษะในการทำงาน มีเหตุผล และส่งเสริม

สนับสนุนการใช้เหตุผลในการบริหารงาน มีผู้นำที่เข้าใจการบริหารงาน คำนึงถึงผลที่จะตามมาทุกด้าน
6) เป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับชาวบ้าน มีการตัดสินใจร่วมกับประชาชนในการบริหารจัดการ มีการประสานงานกับผู้นำชุมชน มีการทำโครงการสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการกระจายอำนาจในการทำงาน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ” ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

องค์การปกครองท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ประชาชนเห็นค่าของสถาบันหลัก ทำให้ประชาชนรักและสามัคคีกัน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้น ในการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงสรุปได้ดังนี้

- องค์การปกครองท้องถิ่นมีความต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีความเคารพกฎกติกาของชุมชน
- องค์การปกครองท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการพัฒนาชุมชน
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องไม่ละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- องค์การปกครองท้องถิ่นให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกันแก่ประชาชนทุกคน

2. ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง

องค์การปกครองท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเต็มที่ ให้คำแนะนำส่งเสริมการช่วยเหลือตนเอง ดังนั้น ในการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง จึงสรุปได้ดังนี้

- องค์การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น
- องค์การปกครองท้องถิ่นส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชน
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรรับฟังทัศนคติชาวบ้าน
- องค์การปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ให้คำแนะนำประชาชนในท้องถิ่นด้วยความตั้งใจ
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีหลักการและเหตุผลในการดำเนินงาน
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีโครงการสำหรับส่งเสริมการเป็นผู้นำ

3. ด้านการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

องค์การปกครองท้องถิ่น ควรมีการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ทำงานได้ทันต่อสถานการณ์อยู่เสมอ ดังนั้น ในการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ด้านการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล จึงสรุปได้ดังนี้

- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องทำงานให้เกิดความคุ้มค่ากับเวลาและงบประมาณที่ลงไป
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรกระจายอำนาจการตัดสินใจ

- องค์การปกครองท้องถิ่นมีความตั้งใจในการพัฒนาองค์กรและพื้นที่
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีวินัยในการทำงาน ให้มีความสำคัญกับประชาชน
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรพิจารณาใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าและเหมาะสม

4. ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

องค์การปกครองท้องถิ่น ควรมีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาท้องถิ่นตรงเป้าหมาย ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ จึงสรุปได้ดังนี้

- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีการตรวจสอบโครงการอย่างละเอียดและรอบครอบ
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมุ่งมั่นแก้ไขปัญหในพื้นที่
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน
- องค์การปกครองท้องถิ่นสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะประโยชน์
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีความมุ่งมั่นทำเพื่อส่วนรวม
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาท้องถิ่น

5. ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต

องค์การปกครองท้องถิ่น ควรรู้จักวางแผน การกำหนดนโยบาย การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและควรมีความรู้ความสามารถ ดังนั้น ในการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต จึงสรุปได้ดังนี้

- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในอนาคต
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องเข้าใจการทำงาน คำนึงถึงผลที่จะตามมา
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีผู้นำบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ
- องค์การปกครองท้องถิ่นส่งเสริมการพัฒนาร่วมกับผู้นำหมู่บ้าน

6. ด้านเป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ

องค์การปกครองท้องถิ่น ควรมีการกระจายอำนาจการทำงาน ประสานงานกับผู้ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ด้านเป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ จึงสรุปได้ดังนี้

- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีการกระจายอำนาจในการทำงาน
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมกับผู้นำชุมชนให้มากขึ้น
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีการสนับสนุนโครงการลงสู่พื้นที่อย่างต่อเนื่อง
- องค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีการตัดสินใจร่วมกับผู้นำชุมชน
- องค์การปกครองท้องถิ่นควรให้สิทธิแก่ประชาชนในพื้นที่
- องค์การปกครองท้องถิ่นกระจายอำนาจให้หมู่บ้านอย่าเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อยกระดับความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ" มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย องค์การปกครองท้องถิ่นควรส่งเสริมให้มีการเห็นค่าของสถาบันหลัก

1.2 ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง องค์การปกครองท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักแสดงออกเปิดโอกาสทางความคิด

1.3 ด้านการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีการมุ่งมั่นทำหน้าที่แก้ไขปัญหาในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น

1.4 ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ องค์การปกครองท้องถิ่นควรรับฟังความต้องการของประชาชนโดยตรง

1.5 ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต องค์การปกครองท้องถิ่นควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับทุกงานหรือกิจกรรม

1.6 ด้านเป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ องค์การปกครองท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนมาแสดงความคิดเห็น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย องค์การปกครองท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนเห็นค่าของสถาบันหลัก ทำให้ประชาชนรักและสามัคคีกัน ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน ผู้บริหารองค์การปกครองท้องถิ่นต้องมีความจงรักภักดีกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีการยึดมั่นในหลักของกฎหมาย ข้อบัญญัติ ระเบียบต่างๆ

2.2 ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง องค์การปกครองท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเต็มที่ ให้โอกาสได้แสดงออกทางความคิด ให้ความสำคัญกับกลุ่มองค์กร หรือการจัดกิจกรรมในชุมชนมีการส่งเสริมให้คำแนะนำ ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเองของคนในชุมชน

2.3 ด้านการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ลดปัญหาใช้ปัญญา ทำงานให้ได้ทันต่อสถานการณ์ ด้วยความตั้งใจ ทำให้คนในชุมชนได้มีหน้าที่พลเมืองในการช่วยกันปกครองชุมชน พัฒนาชุมชน รู้รักสามัคคีเป็นชุมชนที่เข้มแข็งในการใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารงานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2.4 ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีผู้บริหารที่มีความสามารถความตั้งใจ มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาท้องถิ่นตรงเป้าหมาย ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการนำเสนอโครงการตามความต้องการของชาวบ้าน

2.5 ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต องค์การปกครองท้องถิ่นควรรู้จักวางแผน กำหนดนโยบาย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและมีผู้นำที่มีความสามารถในการบริหารงาน บุคลากรมีความตั้งใจในการสนองงานท้องถิ่น รวมถึงการรับส่งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนก็สามารถเข้าถึงข่าวสารต่างๆ

2.6 ด้านเป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีการกระจายอำนาจการทำงาน ประสานงาน เข้าถึงผู้นำชุมชน และชาวบ้านตลอดเวลา การประสานงานกับผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในอำนาจ กระจายงาน รับความคิดแนวคิดโดยตรงจากชุมชนมีโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ด้านเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่องหน้าที่พลเมือง และการยึดมั่นในสถาบันหลัก

3.2 ด้านทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่น

3.3 ด้านการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น

3.4 ด้านการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความต้องการของประชาชนต่อองค์การปกครองท้องถิ่นไทย

3.5 ด้านเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองและการบริหารของประเทศในอนาคต ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นกับประชาชน

3.6 ด้านเป็นการยึดหลักการกระจายอำนาจ ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง อำนาจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไทย

บรรณานุกรม

ชวงค์ ฉายบุตร. (2539). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์เนชั่นตั้งเซ็นเตอร์ จำกัด.

พระครูรัตนสุตากร (ปราโมทย์ ล่องแก้ว) และคณะ. (2563). “การพัฒนาการเมืองตามหลักพุทธธรรม”.

วารสารมหาจุฬานาครธรรม. ปีที่ 7 ฉบับที่ 10 ตุลาคม.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2550). **ธรรมานุชีวิต**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ศูนย์ข้อมูลประเทศไทย Thailand information Center. (2567). **อำเภอภูเขียว**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://chaiyaphum.kapook.com/> [10 กุมภาพันธ์ 2566].

ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์. (2561). “จริยธรรมของนักการเมืองในระบบการเมืองไทย”. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน.

สุวัสดิ โกชนพันธ์. (2547). **สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมดาเพรส จำกัด.

Silverman. D. (2000). **Doing Qualitative Research: A Practical Handbook**. London: Sange.

Yamane. Taro. (1967). **Statistics: An Introductory Analysis**. New York: Harpen and Row.